

Salongiõhtu külaliseks oli Marko Kaldur

Peagi on käes suur suvi ja ka reisimiste aeg. Eestimaal on palju eriilmelisi ja ilusaid kohti, mida külastada, seepärast oli hooaja viimasele salongiõhtule Põltsamaa Raamatukokku külla tulnud Avasta Eesti giid-matkajuht, sisulooja, fotograaf, reisikirjanik ja rändur Marko Kaldur. Seekord rääkis ta Eestimaa väikesaartest.

RAIMO METSAMÄRT
Raimo@pvs.ee

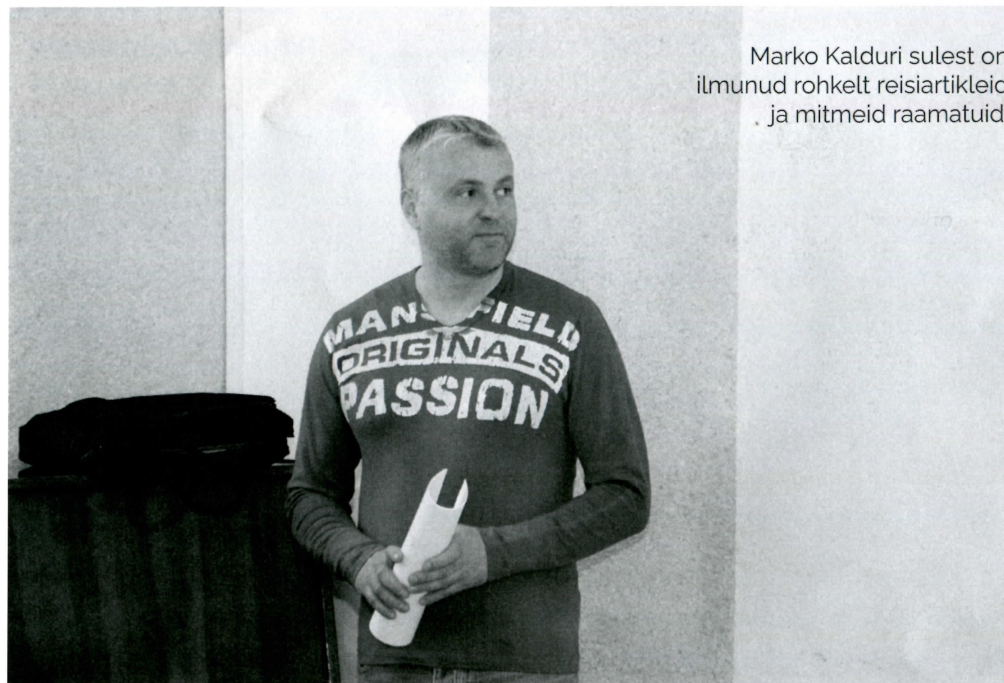
Marko Kaldur on giid ning kutseline jalgsimat-kajuht, seiklusmatkajuht ja talvematkajuht, kes viib läbi giidireise, rännakuid, (auto)matkasid kõikjal Eestis. Tema rännakutest on ilmunud lausa sadu reisiartikleid, aga ka palju raamatuid, nagu näiteks „Aasta ringi Eestis ringi“ (2015), „Salapärase Eesti“ (2016), „Avasta Ida-Virumaa“ (2016), „Avasta Soomaa“ (2016), „Rännates läbi Eestimaa“ (2004), „Avastades Eestimaa“ (2005) või „Siin- ja sealpool maanteed: Piibe maantee“ (2006).

„Minu käest on ka küsitud, et kuidas ma üldse saan väikesaartest rääkida, kui ise sisemaalt pärit olen. Endale ja teistele õigustuseks saan ma öelda, et emapoolsest liinist olen

ma Saaremaalt pärit, aga juured ulatuvad ka Islandile,“ muigas Marko. Teiseks põhjuseks on, et Marko on lapsepõlvest saadik väga palju saartel ringi rännanud. „Minu lapsepõlve eredamad mälestused pärinevadki just Eesti saartelt. Rändamine ei ole kaugeltki lõppenud, vaid käib täie hooga edasi.“

Eestlane saab taas mererahvaks

Sagedasti saari külastades on Marko Kaldur tulnud mõttele, et hoopis eriline elamus oleks seda teha sõpradega ja oma purjekaga. „Sellest projektist ei saa ilmselt asja ja ma ei ole selles aktiivne osaline, sest tõenäoliselt läheksin ma navigatsioonihooaja saabudes merele ja tuleksin alles selle lõppedes tagasi.

Marko Kalduri sulest on ilmunud rohkelt reisiartikleid ja mitmeid raamatuid.

Foto Raimo Metsamärt

Muud Eestit ma siis ilmselt näha ei saakski,“ arvas ta.

Ametlikel andmetel on Eestil praegu 2222 mere-saart. „Laidused ehk väiksemaid moodustusi tekib kogu aeg juurde, seepärast võib see arv tegelikkuses erineda,“ sõnas rännumees.

Kas eestlased on pigem mere- või hoopis metsarahvas? „Me oleme uuesti mererahvaks saamas, sest kui esimese vabariigi ajal ja enne seda eksisteeris rannarahvas ja meri oli vaba, siis nõukaajal merele ja väikesaartele pääsemine ei olnud just kõige kergem – enamik randasid olid

piiritsoonid,“ sõnas Marko. Tema sõnul on märk mererahvaks saamisest ka see, et viimase 4-5 aasta jooksul on merele ilmunud järjest enam väikseid aluseid ehk harrastajate purjekaid ja kaatreid.

Erinevad saared, erinevad lood

Naabritel lätlastel on maismaapinda Eestist rohkem, ometi ei saa nad uhkustada mitte ainsamagi oma saarega. „Äärepealt oleksid nad endale saare saanud, sest 1920.a tahtsid Ruhnu saart endale saada nii lätlased kui eestlased. Ruhnu elanikud osteti lihtsalt

ära ja lätlased jäid saarest ilma,“ sõnas Marko. Selline asjaolu jäi hinge kripeldama ja 1995.a algas naabrite

2222 - nii palju on praegu Eestis meresaari.

vahel n-ö räimesõda ehk merepiirivaidlus.

Ruhnu saar on veel hiljemgi olnud tähelepanu keskmes, sest kindlasti on enamik meist kuulnud müütilisest Ruhnu

karust, keda keegi kunagi tabanud ei ole, või oleme teadlikud tuletornist, mille olevat projekteerinud maailmakuulus Gustave Eiffel ise. Küll aga asub Ruhnus Eesti kõige vanem säilinud puitehtis, milleks on kirik.

Edasi seilates jõuame Kihnu saarele. 2005.a pidid saare elanikud üle elama suure ehmatuse: kolmandik saarest oli vee all ja oldi sunnitud ronima saare kõrgematesse kohtadesse. „Kultuur saarel on väga omapärane – segu moodsast ja minevikust, sest võib ju näha, et rahvariides memm tuleb poest ja hüppab mootoratta selga. Selline vaatepilt on suuresti ainult Kihnule omane,“ sõnas Marko. Iseloomulik on ka see, et ainult paar sõiduvahendit on tunnistatud maantee-kõlblikuks...

Suurematest ja väiksematest saartest saab põhjaliku ülevaate, lugedes Marko Kalduri reisikirjeldusi või osaledes tema giidireisidel.